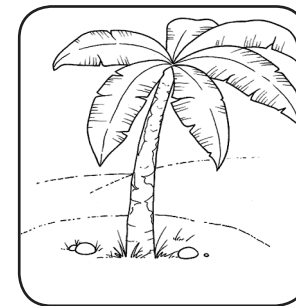
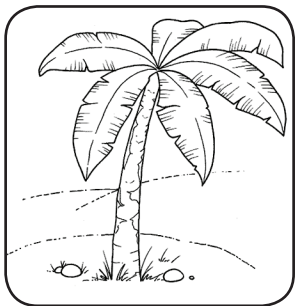
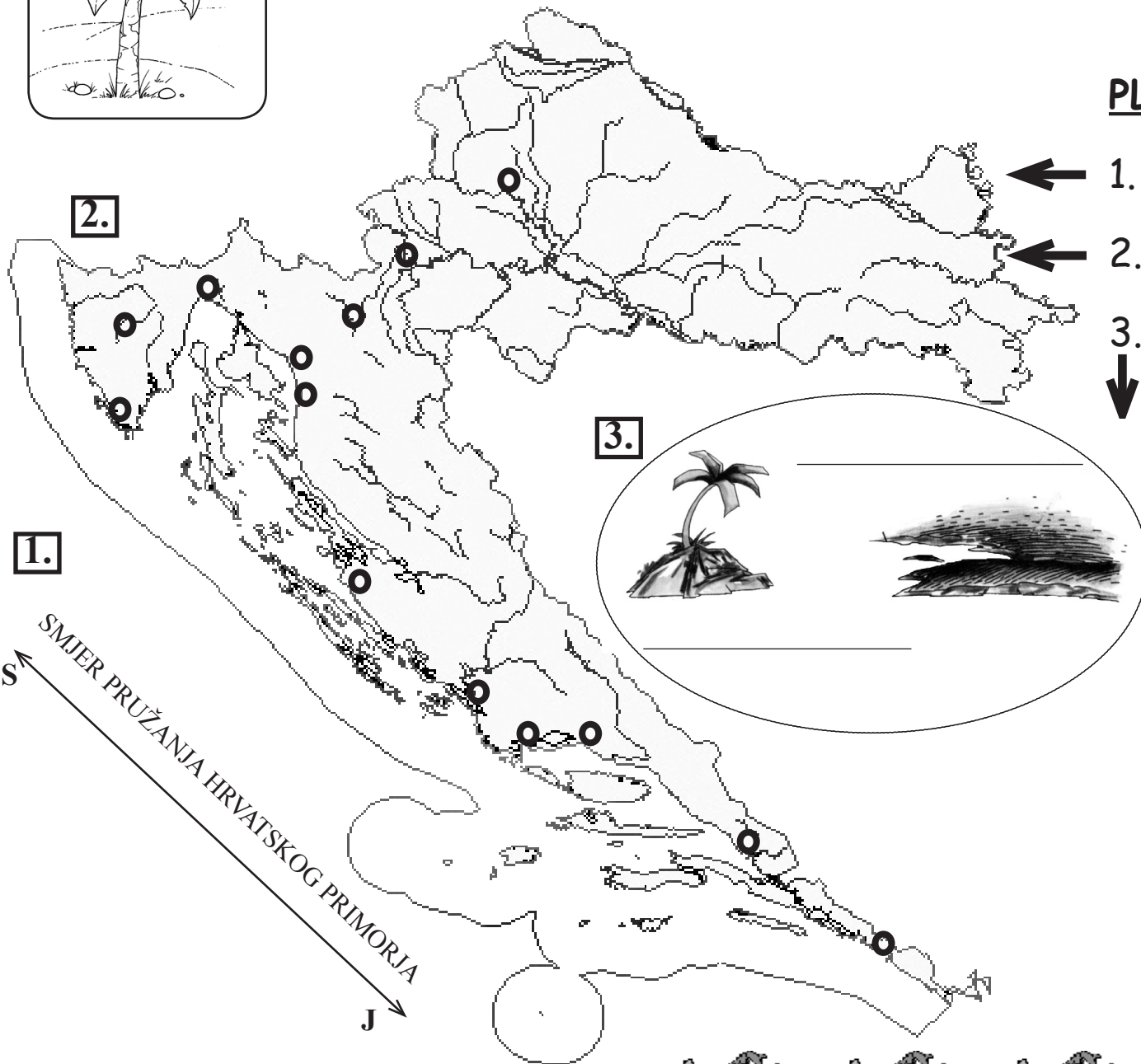

PRIMORSKI KRAJ

PLAN RADA

1. Položaj i izgled primorskog kraja RH
2. Dijelovi i naselja primorskog kraja RH
3. Zanimanja ljudi u primorskom kraju RH

3.

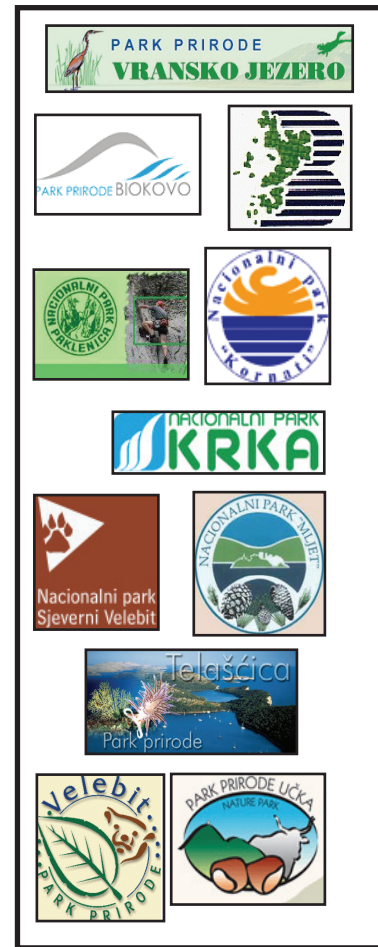
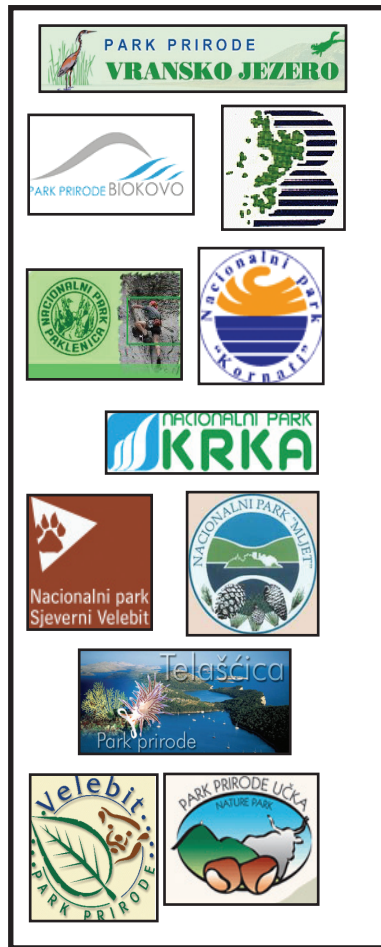

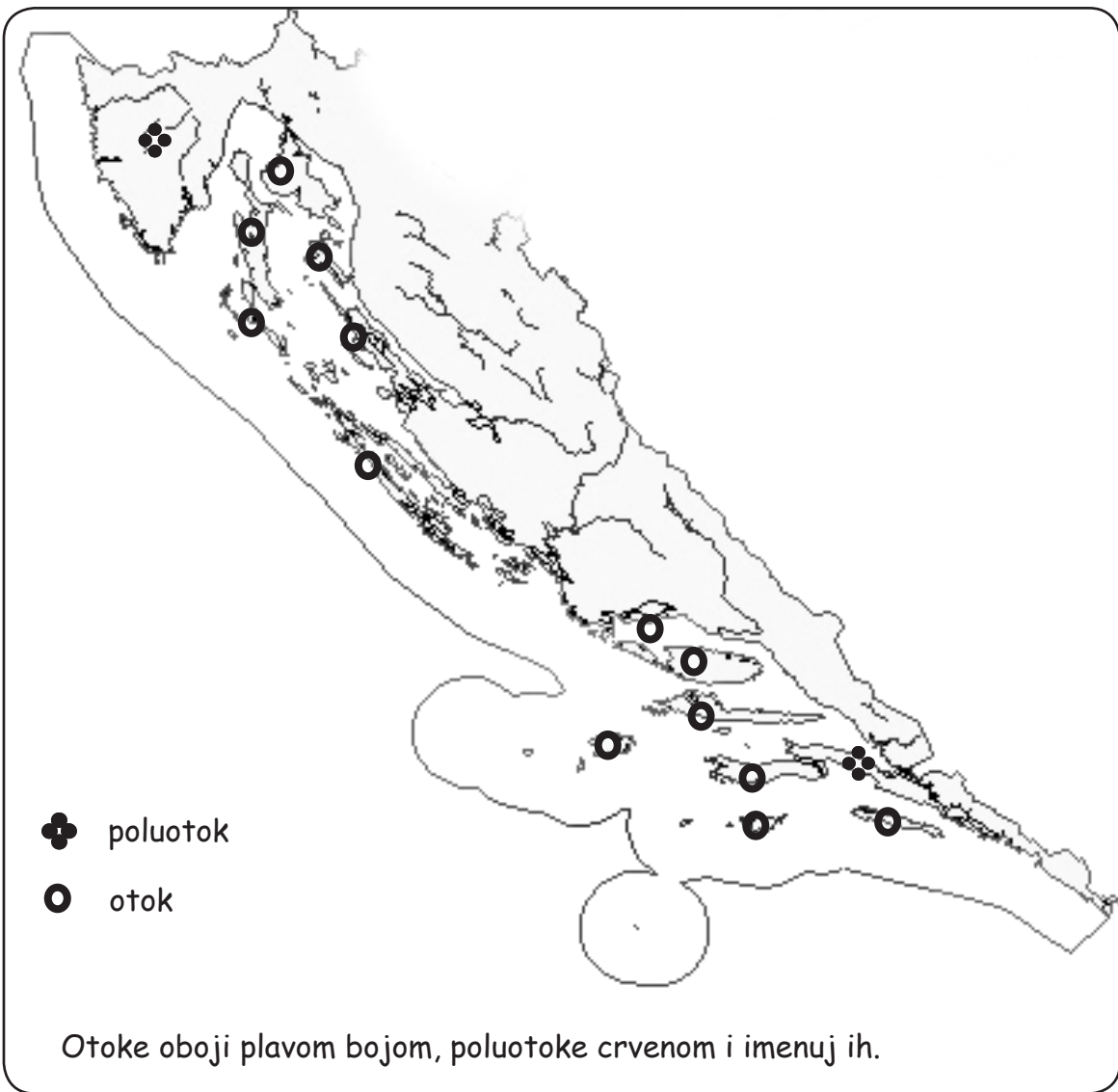

Pored znaka upiši:

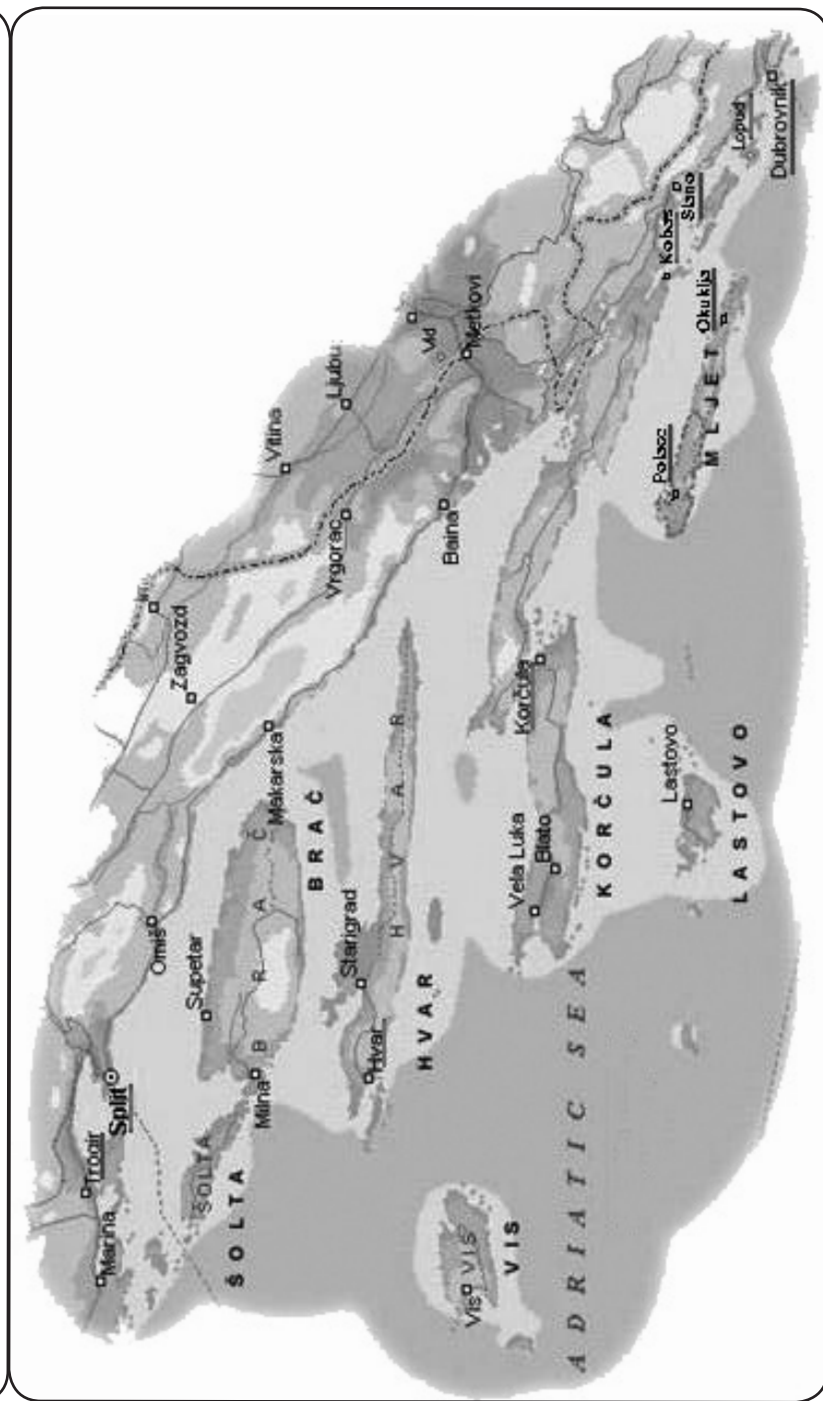
○ NAZIV GRADA

RELJEF HRVATSKE OBALE

VJETROVI

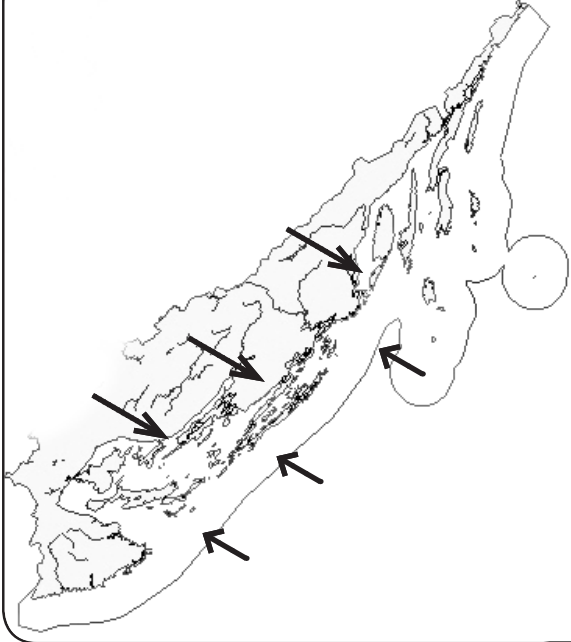
Osnovni vjetrovi na Jadranskom moru su bura, maestral i jugo.

Bura - sjeveroistočni vjetar, koji nastaje pri visokom tlaku zraka nad kopnom i naglo uz punu snagu puše s kopna prema moru. ↙

Maestral - smjera sjeverozapada i to pri visokom tlaku zraka. Maestral je znak lijepog vremena, a obično počine puhati oko 11 h. ↗

Jugo - vlažan vjetar, koji puše s jugoistoka. Od listopada do kraja siječnja donosi velike količine oborina. ↘

Nevera - jaki zapadni vjetar, koji donosi nevrijeme. Ljeti započinje velikom žestinom, ali uglavnom kratko traje uz brzo i kratko gibanje mora. Nakon nevremena obično

dolazi do ugodnog osvježenja.

Na Jadranskom moru pusu još Libecco iz smjera jugozapada, Levantera istoka i Tramontana sa sjevera.

MORSKE MIJENE

Plima je vrijeme rasta razine mora.

Oseka je vrijeme opadanja razine mora.

Utjecaj plimotvorne sile može mijenjati razinu mora preko deset metara u svjetskim oceanima, a u Jadranskom moru kao poluzatvorenom bazenu od tridesetak centimetara u južnom Jadranu do jedan metar u sjevernom Jadranu.

VJETROVI

Osnovni vjetrovi na Jadranskom moru su bura, maestral i jugo.

Bura - sjeveroistočni vjetar, koji nastaje pri visokom tlaku zraka nad kopnom i naglo uz punu snagu puše s kopna prema moru. ↙

Maestral - smjera sjeverozapada i to pri visokom tlaku zraka. Maestral je znak lijepog vremena, a obično počine puhati oko 11 h. ↗

Jugo - vlažan vjetar, koji puše s jugoistoka. Od listopada do kraja siječnja donosi velike količine oborina. ↘

Nevera - jaki zapadni vjetar, koji donosi nevrijeme. Ljeti započinje velikom žestinom, ali uglavnom kratko traje uz brzo i kratko gibanje mora. Nakon nevremena obično

dolazi do ugodnog osvježenja.

Na Jadranskom moru pusu još Libecco iz smjera jugozapada, Levantera istoka i Tramontana sa sjevera.

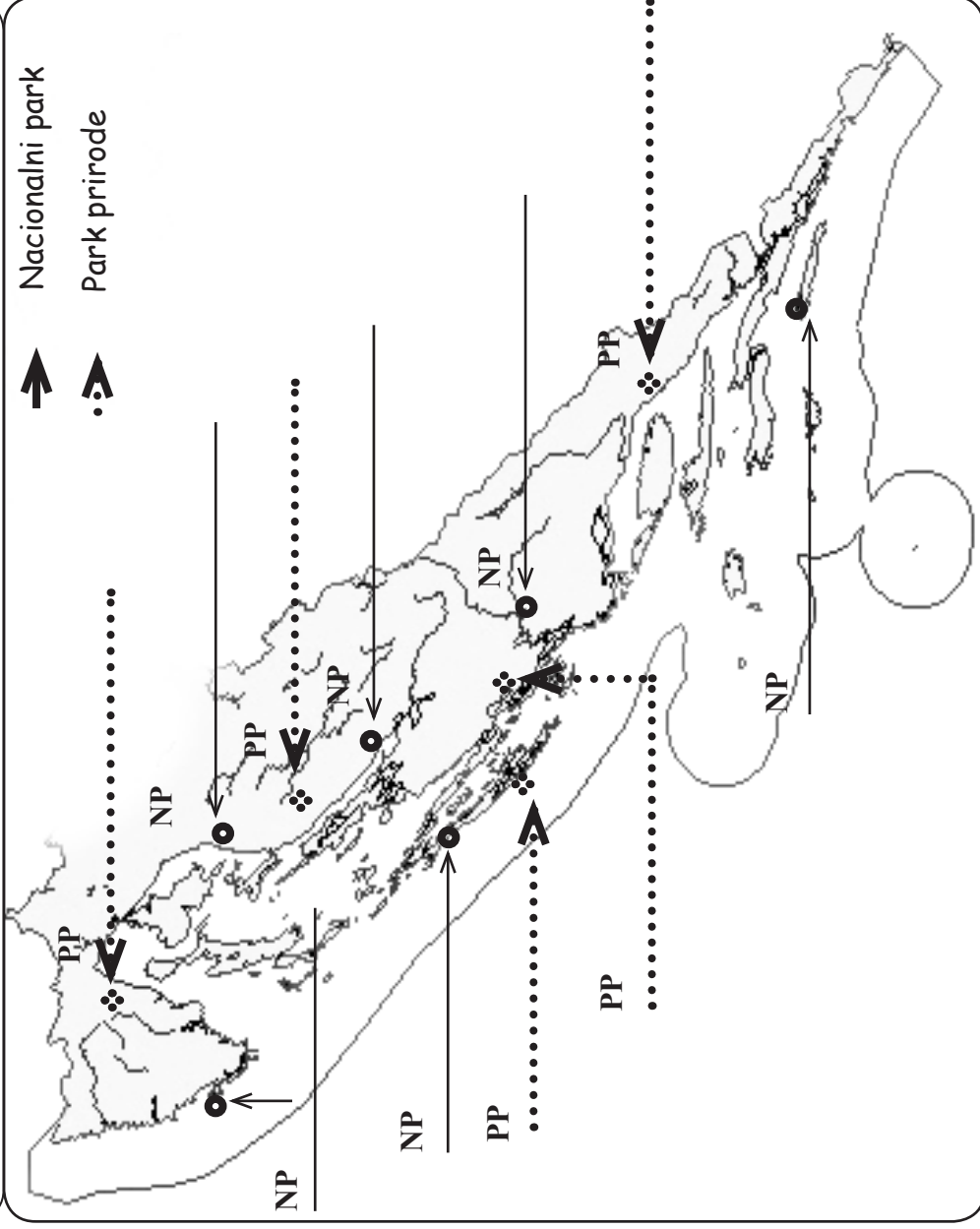
MORSKE MIJENE

Plima je vrijeme rasta razine mora.

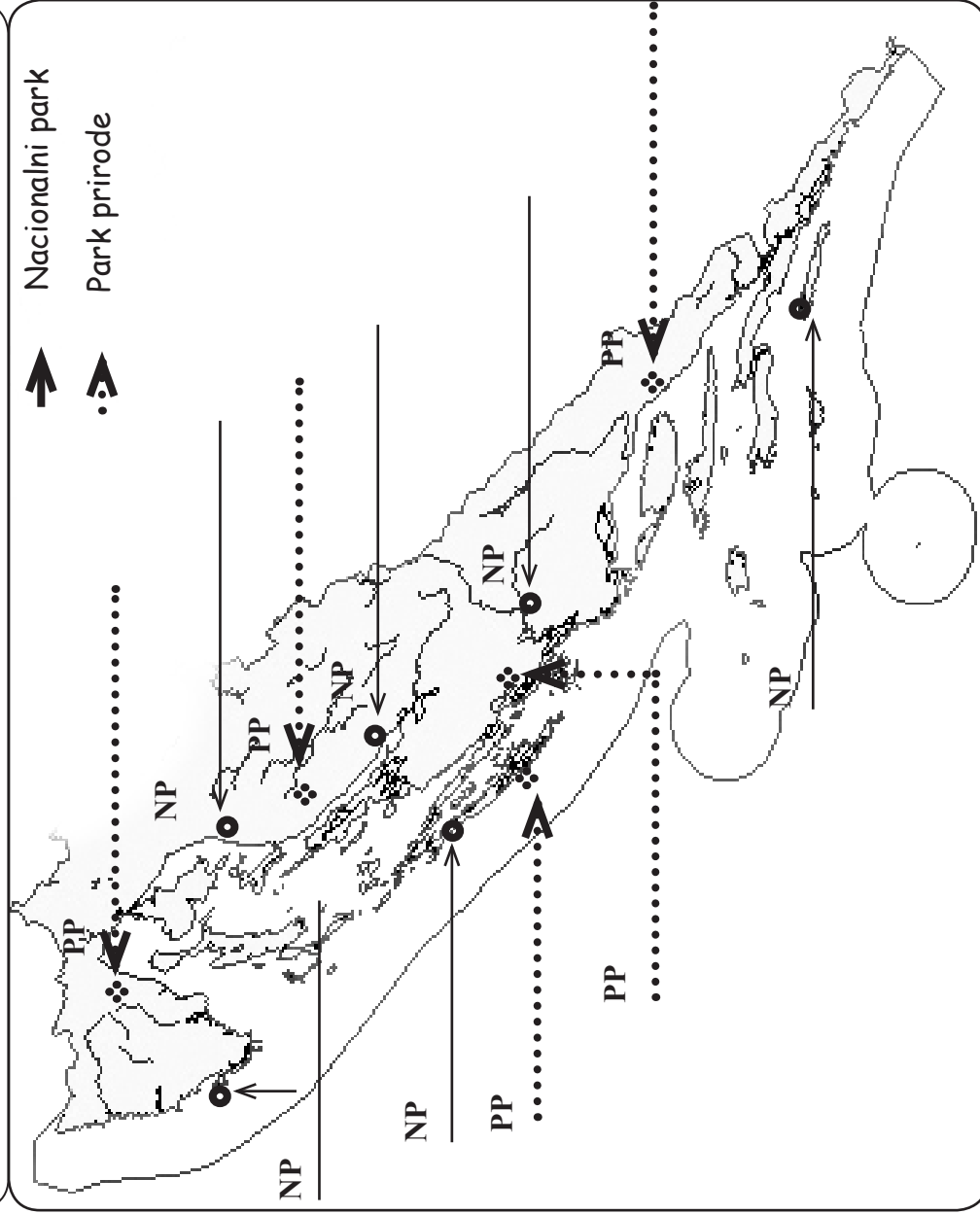
Oseka je vrijeme opadanja razine mora.

Utjecaj plimotvorne sile može mijenjati razinu mora preko deset metara u svjetskim oceanima, a u Jadranskom moru kao poluzatvorenom bazenu od tridesetak centimetara u južnom Jadranu do jedan metar u sjevernom Jadranu.

PRIRODNE ZNAMENITOSTI

PRIRODNE ZNAMENITOSTI

HRVATSKI OTOCI - naj

Promatrajući zemljovide Jadranskoga i Sredozemnoga mora, mnogi će se zacijelo upitati odakle toliko mnogo otoka ispred

hrvatske (i grčke) obale, dok ih u većini ostalih dijelova Sredozemlja ima mnogo manje ili ih gotovo nema. Na to pitanje odgovor nam daje znanost, najbolja čovjekova učiteljica.

Prije približno 2500 godina Jadransko more imalo je znatno drukčiji oblik od

Vidova gora najviša je planina na hrvatskim otocima.

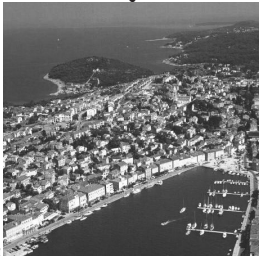
današnjega. Samo je južni dio bio ispunjen morem, dok se na sjeveru nalazilo kopno. U to davno doba (prisjetimo se, Isus Krist rodio se prije 2000 godina) na sjevernoj Zemljinoj polukugli vladalo je ledeno doba, a ledeni pokrov sezao je daleko na jug, do današnje Srednje Europe.

Kornatski otoci - najbrojnija otočna skupina (150 otoka)

Uslijedila su toplija razdoblja, ledene su se mase počele otapati, a morska razina posvuda se uzdizala. Površina Jadranskog mora podigla se za oko 100 m, a Jadran se proširio do današnjih sjevernih obala. More je prekrilo i mnoge niže predjele uz istočnu obalu Jadrana. Tako su nastali brojni

morski kanali i prolazi, a najviši brežuljci i brda postali su manji ili veći otoci. Zato nije netočno ako kažemo da su „roditelji“ naših otoka brdoviti reljef i veliko zatopljenje pri kraju posljednjega ledenog doba.

Mali Lošinj - najveće naselje na našim otocima.

Duž istočne obale

Jadranskog mora rasuto je više od tisuću otoka, otočića i hridi. Nigdje u Hrvatskoj priroda nema tako izrazita sredozemna obilježja kao na našim otocima. Padalina nedostaje kada su najpotrebnije za rast vegetacije i poljodjelskih kultura. Srećom, topla, sušna i sunčana ljeta izrazito pogoduju turističkim aktivnostima.

Najveći most - povezuje Kopno s otokom Krkom

Sredozemno je raslinje prilagođeno podneblju. Najrasprostranjenije su biljke tvrdoga i kožnatog lišća koje dulje zadržava vodu i dubokog korijenja kojim lako dolazi do dragocjene tekućine pod zemljom. Grmolike šume (makija) više nalikuju šikarama nego pravim šumama. A nastale su od šuma zimzelenog hrasta crnike. Na nekim otocima uspijevaju grmolike biljke koje su važne kao industrijska i ljekovita sirovina (brnistr, lavanda). Maslina je uvijek imala posebno mjesto na našim otocima i u cijelom primorju.

Mljet je najpošumljeniji otok.

Hrvatski su otoci bogati prirodnim znamenitostima. Od osam naših nacionalnih parkova tri su na otocima. To su: Brijuni, Kornati i Mljet.

Život na otocima nikada nije bio lagan. Ljudi su razvili napredno brodarstvo.

Bave se još vinogradarstvom, spužvarstvom, koraljstvom, turizmom, ribarstvom.

Promatrajući zemljovide Jadranskoga i Sredozemnoga mora, mnogi će se zacijelo upitati odakle toliko mnogo otoka ispred

Vidova gora najviša je planina na hrvatskim otocima.

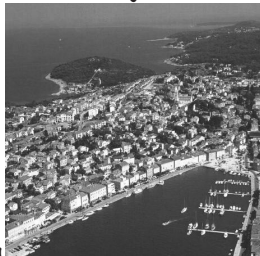
današnjega. Samo je južni dio bio ispunjen morem, dok se na sjeveru nalazilo kopno. U to davno doba (prisjetimo se, Isus Krist rodio se prije 2000 godina) na sjevernoj Zemljinoj polukugli vladalo je ledeno doba, a ledeni pokrov sezao je daleko na jug, do današnje Srednje Europe.

Kornatski otoci - najbrojnija otočna skupina (150 otoka)

Uslijedila su toplija razdoblja, ledene su se mase počele otapati, a morska razina posvuda se uzdizala. Površina Jadranskog mora podigla se za oko 100 m, a Jadran se proširio do današnjih sjevernih obala. More je prekrilo i mnoge niže predjele uz istočnu obalu Jadrana. Tako su nastali brojni

morski kanali i prolazi, a najviši brežuljci i brda postali su manji ili veći otoci. Zato nije netočno ako kažemo da su „roditelji“ naših otoka brdoviti reljef i veliko zatopljenje pri kraju posljednjega ledenog doba.

Mali Lošinj - najveće naselje na našim otocima.

Duž istočne obale

Jadranskog mora rasuto je više od tisuću otoka, otočića i hridi. Nigdje u Hrvatskoj priroda nema tako izrazita sredozemna obilježja kao na našim otocima. Padalina nedostaje kada su najpotrebnije za rast vegetacije i poljodjelskih kultura. Srećom, topla, sušna i sunčana ljeta izrazito pogoduju turističkim aktivnostima.

Najveći most - povezuje Kopno s otokom Krkom

Sredozemno je raslinje prilagođeno podneblju. Najrasprostranjenije su biljke tvrdoga i kožnatog lišća koje dulje zadržava vodu i dubokog korijenja kojim lako dolazi do dragocjene tekućine pod zemljom. Grmolike šume (makija) više nalikuju šikarama nego pravim šumama. A nastale su od šuma zimzelenog hrasta crnike. Na nekim otocima uspijevaju grmolike biljke koje su važne kao industrijska i ljekovita sirovina (brnistr, lavanda). Maslina je uvijek imala posebno mjesto na našim otocima i u cijelom primorju.

Hrvatski su otoci bogati prirodnim znamenitostima. Od osam naših nacionalnih parkova tri su na otocima. To su: Brijuni, Kornati i Mljet.

Život na otocima nikada nije bio lagan. Ljudi su razvili napredno brodarstvo.

Bave se još vinogradarstvom, spužvarstvom, koraljstvom, turizmom, ribarstvom.

Mljet je najpošumljeniji otok.